

X015/202

NATIONAL
QUALIFICATIONS
2007

TUESDAY, 22 MAY
2.15 PM – 3.15 PM

CLASSICAL GREEK
INTERMEDIATE 2
Translation

30 marks are allocated to this paper.

Candidates should ensure that they have been provided with the word-list for this paper.

**Read the following passage carefully, including the English sections.
Then translate all the Greek sections into English.**

The god Hermes once came to the aid of a poor woodcutter who was in despair at the loss of his axe.

δρυοτομος τις καταβαλων τον πελεκυν εις τον ποταμον απωλεσεν, και αμηχανων παρα την οχθην καθισας ωδυρετο. ο δε Έρμης οικτειρας τον ανθρωπον, καταδυς εις τον ποταμον χρυσουν ανηνεγκε πελεκυν αυτω.

The man's honesty greatly impressed Hermes, and he duly rewarded him.

5 άλλα ο δρυοτομος τον πελεκυν ουκ εδεξατο. “ου γαρ,” εφη, “εστιν ο εμος.” ο ουν Έρμης αυθις καταβας εις τον ποταμον τον οικειον πελεκυν ανεκομισε. οτε δ' ο ανθρωπος εφη τουτον αληθως ειναι τον απολωλοτα, ο θεος αποδεξαμενος την δικαιοσυνην εδωρησατο αυτω και τον χρυσουν πελεκυν και τον οικειον.

One of the woodcutter's friends thought he would try to get a similar reward.

10 ο δε δρυοτομος προσελθων προς εταιρον τινα, τα γενομενα διεξηγησατο, ωστε και τουτον τον ανθρωπον βουλευσασθαι τα ισα πραξασθαι. ελθων ουν παρα τον ποταμον και την οικειαν αξινην εξεπιτηδες αφεις εις το υδωρ κλαιων εκαθητο.

But Hermes saw through his trickery and punished him accordingly.

επιφανεις ουν ο Έρμης, καταβας ομοιως χρυσην αξινην εξηνεγκε εκ του ποταμου, και ηρετο ει ταυτην απεβαλε. του δ' ανθρωπου συν ηδονη αποκριναμενου “ναι, αληθως ηδ' εστι”, ο θεος μισησας την τοσαυτην αναιδειαν ου μονον την χρυσην αξινην κατεσχευεν αλλ' ουδε την οικειαν απεδωκεν.

καταδυς (line 2) — “diving down”
τον απολωλοτα (line 6) — “the one he had lost”
τα ισα (line 9) — “the same”

[END OF QUESTION PAPER]

X015/203

NATIONAL
QUALIFICATIONS
2007

CLASSICAL GREEK
INTERMEDIATE 2
Word-list to accompany
Translation

TUESDAY, 22 MAY
2.15 PM – 3.15 PM

LI X015/203 6/570

SCOTTISH
QUALIFICATIONS
AUTHORITY
©

ἀληθως truly, certainly
ἀλλα but
ἀμηχανεω I am at a loss, I do not know what to do
ἀναιδεια, -ας (f.) shamelessness
ἀνακομιζω I bring back
ἀνηνεγκε (from ἀναφερω I bring back)
ἀνθρωπος, -ου (m.) man
ἀξινη, -ης (f.) axe
ἀπεδωκεν (from ἀποδιδωμι I give back)
ἀποβαλλω I lose
ἀποδεχομαι I approve
ἀποκρινομαι I answer
ἀπωλεσεν (from ἀπολλυμι I lose)
αὐθις again
αὐτον, αὐτην, αὐτο him, her, it
ἀφεις (from ἀφιημι I throw)
βουλευομαι I plan
γαρ for
γενομενα, -ων (n.pl.) “what had happened”
δε and, but
δεχομαι I accept
διεξηγεομαι I tell, I report
δικαιοσυνη, -ης (f.) honesty
δρυοτομος, -ου (m.) woodcutter
δωρεομαι I give as a reward
εἰ if
εἰμι I am
εἰς (+ accusative) into

ἐκ (+ *genitive*) from
ἐλθων (from ἐρχομαι I go)
ἐμος, ἐμη, ἐμον my, mine
ἐξήνεγκε (from ἐκφέρω I bring out)
ἐξέπιτηδες on purpose
ἐπιφανεις (from ἐπιφαινομαι I appear)
Ἑρμης, -ου (*m.*) Hermes
ἐταιρος, -ου (*m.*) friend
ἐφη (from φημι I say)
ἡδονη, -ης (*f.*) joy
ἤρετο (from αἶτεω I ask)
θεος, -ου (*m.*) god
καθημαι I sit
καθίζω I sit
και and, also
και . . . και . . . both . . . and . . .
καταβαίνω I go down
καταβάλλω I let fall
κατεσχεν (from κατέχω I keep)
κλαίω I weep
μισέω I am disgusted at
μόνον only
ναι yes
ὁ, ἡ, το the
ὅδε, ἡδε τοδε this
ὀδυρομαι I weep
οἰκειος, -α, -ον (one's) own
οἰκτιρῶ I pity

ὁμοίως in the same way
ὅτε when
οὐ, οὐκ not
οὐδέ not even
οὖν and so
οὗτος, αὐτή, τουτο this, that
ὄχθη, -ης (f.) riverbank
παρα (+ *accusative*) beside
πέλεκυς, -εως (m.) axe
ποταμός, -ου (m.) river
πραττομαι I do
προς (+ *accusative*) towards
προσελθων (from προσερχομαι I approach)
συν (+ *dative*) with
τις, τι a, a certain
τοσούτος, τοσαυτή, τοσούτο such great
ὕδωρ, ὕδατος (n.) water
χρυσούς, -η, -ουν golden
ὥστε with the result that

[END OF WORD-LIST]